

OBSAH

VYSVĚTLIVKY	16
Přehled použitých zkratk a technických jednotek.	16
Směnné kurzy a inflace měn, v nichž se uvádějí ceny nerostných surovin	18
Průměrná roční míra inflace (v %) v USA (US), Velké Británii (UK), Eurozóně (EUR) a České republice (CZ)	18
Průměrné roční devizové kurzy české koruny k euru, americkému dolaru a britské libře.	19
Klasifikace zásob a zdrojů v České republice a její vývojové porovnání s mezinárodními klasifikacemi	20
Česká klasifikace.	20
Mezinárodní klasifikace	23
Porovnání českého a mezinárodních systémů klasifikací	26
Závěry	27
ÚVOD	28
NEROSTNÁ SUROVINOVÁ ZÁKLADNA ČESKÉ REPUBLIKY A JEJÍ VÝVOJ V ROCE 2013	31
1. Právní rámec využívání nerostné surovinové základny	31
1.1. Vyhrazené a nevyhrazené nerosty a jejich ložiska	31
1.2. Projektování, schvalování a provádění vyhledávání a průzkumu ložisek ...	31
1.2.1. vyhrazených nerostů.	31
1.2.2. nevyhrazených nerostů (a jejich dobývání)	32
1.3. Oprávnění k dobývání vyhledaného a prozkoumaného ložiska	32
1.4. Úhrady za dobývání vyhrazených nerostů.	32
1.5. Rezervy na důlní škody a sanace při dobývání vyhrazených nerostů	34
2. Vybrané statistické údaje průzkumu a dobývání výhradních ložisek nerostných surovin na území ČR	34
3. Postavení dobývání nerostných surovin v ekonomice ČR	34
4. Vývoj průmyslových zásob (bilančních prozkoumaných volných zásob) nerostných surovin celkem podle skupin	34
5. Přehled rozhodnutí o průzkumných územích platných v roce 2013 a z toho vydaných v roce 2013 podle nerostů – průzkumné práce hrazené organizacemi	35

6. Geologické práce hrazené ze státního rozpočtu	36
6.1. ložiskově-geologického charakteru	36
6.2. neložiskového charakteru	37
7. Přehled vybraných obecně závazných právních předpisů pro průzkum a dobývání nerostů ke 30. 6. 2014	37
7.1. Zákony	37
7.2. Další právní předpisy	38
7.2.1. Pro oblast využívání ložisek	38
7.2.2. Pro geologické práce	38
7.2.3. Pro oblast oprávnění k činnosti a k ověřování odborné způsobilosti	38
EKONOMIKA A NEROSTNÉ SUROVINY	39
Vývoj české a světové ekonomiky a význam nerostných surovin	39
1. Recese české ekonomiky	39
2. Změny na straně poptávky	43
3. Strukturální změny české ekonomiky	45
Význam nerostných surovin	47
4. Vývoj světové ekonomiky	48
5. Zahraniční obchod a vnější ekonomická rovnováha	53
Struktura obchodu	59
Vnější rovnováha	65
Zahraniční investice a česká ekonomika	68
Význam zahraničního kapitálu v odvětví dobývání nerostných surovin	70
Vysvětlivky k vybraným ekonomickým pojmům	72
Fakta o nerostných surovinách	74
Zásobování Evropy nerostnými surovinami a surovinová politika Evropské unie ...	74
1. Situace v zásobování	74
2. Surovinová politika	76
2.1 Zásady – apatie a důraz na životní prostředí	76
2.2. Krize zásobování a vzestup důležitosti Číny	77
2.2.1. Nedostatek zájmu během 80. a 90. letech 20. století	77
2.2.2. Tržní síly po roce 2000	77
2.3. Surovinová iniciativa Evropské unie	78
2.3.1. Důležitost tržních cen	78
2.3.2. Omezení evropské surovinové politiky	79
2.4. Nejlepší surovinovou politikou může být žádná konkrétní politika	80

Současné trendy v globalizovaném báňském průmyslu a kovoprůmyslu	81
Rostoucí důležitost Číny	81
Vliv ekonomické aktivity	83
Trendy u jednotlivých produktů	85
Změny ve skladových zásobách Londýnské burzy kovů	88
Ceny	88
Ziskovost	91
Výdaje na průzkum	91
Regionální skladba produkce nerostných surovin	92
Závěrečná poznámka	94
Ekonomická situace podniků těžících nerostné suroviny	95
Těžba celkem	95
Počet organizací	96
Přepočtený počet pracovníků	97
Průměrný přepočtený počet pracovníků	98
Tržby (mil. Kč)	99
Průměrné tržby (mil. Kč)	99
Přidaná hodnota (mil. Kč)	100
Produktivita práce z přidané hodnoty (Kč/pracovník)	101
Hodinová produktivita práce (Kč/odpracovaná hodina)	102
Tržby na pracovníka (tis. Kč/pracovník)	102
Průměrná mzda (Kč/pracovník)	103
Přidaná hodnota – mzdové náklady na pracovníka (Kč/pracovník)	104
Index 2013/2009 (Přidaná hodnota – mzdové náklady) na pracovníka	104
Černé uhlí	105
Hnědé uhlí a lignit	106
Kaolin	107
Jíly a bentonit	107
Živec	108
Sklářské písky	109
Slévárenské písky	110
Vápence, cementářské suroviny a dolomit	110
Dekorační kámen	111
Stavební kámen	112
Štěrkopísky	113
Cihlářské suroviny	114
Ostatní suroviny	114
Přehled domácí těžby nerostných surovin	115
Domácí podíl na světové těžbě	116

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A NEROSTNÉ SUROVINY	117
Těžba nerostných surovin a ochrana přírodního prostředí	117
Zvláště chráněná území (ZCHÚ) přírody České republiky	117
Struktura ZCHÚ v roce 2013	118
Těžba výhradních a nevýhradních ložisek nerostných surovin v CHKO, kt	118
Těžba výhradních a nevýhradních ložisek nerostných surovin v jednotlivých CHKO, kt	119
Zatížení území CHKO těžbou výhradních ložisek, t/km ² za rok	120
Báňské aktivity na území České republiky	121
Vývoj rekultivací po těžbě nerostných surovin	122
Rekultivace po těžbě výhradních ložisek nerostných surovin v roce 2013	122
Rozsah zvláště chráněných území přírody České republiky (ZCHÚ) zřízených v místech bývalé těžby nerostných surovin („po těžbě“)	127
Odstaňování negativních následků hornické činnosti v ČR – hlavní formy a finanční zdroje	128
Úvod	128
1. Uplatňování finančních prostředků z vytvořené finanční rezervy těžebních organizací na sanace, rekultivace a důlní škody	128
Finanční rezerva na sanace a rekultivace	128
Tvorba a čerpání rezervy na sanace a rekultivace (v tis. Kč)	129
Finanční rezerva na důlní škody	130
Tvorba a čerpání rezervy na důlní škody (v tis. Kč)	130
2. Využívání finančních prostředků z ročních úhrad těžebních organizací za dobývací prostory a vydobyté vyhrazené nerosty dle horního zákona	131
Úhrady z dobývacích prostorů	131
Úhrady z ploch dobývacích prostorů podle § 32a odst. 1 horního zákona poskytnuté obcím (v tis. Kč)	131
Úhrady z vydobytých vyhrazených nerostů	132
Rozdělení úhrad z vydobytých vyhrazených nerostů podle § 32a odst. 4 horního zákona (v tis. Kč)	133
3. Program útlumu těžebních aktivit a zahlazování následků hornické činnosti uhelného, rudného a uranového sektoru financovaný z národních zdrojů	134
Užití dotace z národních zdrojů na útlum hornictví a zahlazování následků hornické činnosti a mandatorní sociálně zdravotní náklady (v mil. Kč)	135
4. Využívání výnosů z privatizace národního majetku na odstranění starých ekologických zátěží po hornické činnosti vzniklých před privatizací těžebních společností	136
Přehled subjektů, se kterými byly uzavřeny ekologické smlouvy včetně garantovaných finančních objemů a výše jejich dosavadního čerpání (v Kč) – stav k 31. 8. 2014	137

5. Program řešení ekologických škod způsobených před privatizací hnědouhelných těžebních společností v Ústeckém a Karlovarském kraji, řešení ekologické revitalizace po hornické činnosti v Moravskoslezském kraji, k odstranění ekologických zátěží po průzkumu a těžbě ropy a zemního plynu ve vymezeném území Jihomoravského kraje	137
Řešení ekologických škod vzniklých před privatizací hnědouhelných těžebních společností v Ústeckém a Karlovarském kraji	138
Členění dle báňských společností zahrnutých do koncepce programu	138
Členění dle krajů (projekty měst a obcí) zahrnutých do koncepce programu	138
Projekty s ukončenou realizací a projekty v realizaci (v KČ)	139
Řešení revitalizace Moravskoslezského a Jihomoravského kraje	139
Vládou schválené skupiny prioritních projektů k řešení odstraňování škod na životním prostředí po těžbě nerostů v Moravskoslezském a Jihomoravském kraji	139
Projekty s ukončenou realizací (v KČ) – stav k 31. 12. 2013	140
Projekty v realizaci (v KČ)	142
Řešení zmírnění dopadů ukončení těžby uhlí v kladenském regionu	145
Projekty s ukončenou realizací (v KČ)	146
Projekty v realizaci (v KČ)	146
6. Zdroje EU – Operační program životní prostředí (administrováno Ministerstvem životního prostředí).	146
GEOLOGIE A NEROSTNÉ SUROVINY	148
Geologický vývoj území České republiky	148
Geologická pozice České republiky v Evropě	149
Geologie České republiky	151
Geologické členění fundamentu Českého masivu na území České republiky	151
Karbon a perm v Českém masivu a podloží Západních Karpat na území České republiky	154
Svrchní křída v Českém masivu na území České republiky	156
Terciér v Českém masivu a Západních Karpatech na území České republiky	157
Členění kvartéru na území České republiky	158
Regionálně geologické jednotky a na ně vázané nerostné suroviny	159
Geodynamika vzniku Českého masivu pokrývajícího území České republiky	164
Dnešní architektura Českého masivu a umístění paleozoických svů	164
Geodynamický vývoj Českého masivu	170

NEROSTNÉ SUROVINY V SOUČASNOSTI TĚŽENÉ V ČESKÉ REPUBLICE	175
ENERGETICKÉ NEROSTNÉ SUROVINY	175
Černé uhlí	175
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.....	175
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.....	176
3. Zahraniční obchod	176
4. Ceny domácího trhu	177
5. Těžební organizace v České republice k 31.12. 2013.....	178
6. Světová výroba a ceny světového trhu	178
Hnědé uhlí.....	181
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.....	181
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.....	182
3. Zahraniční obchod	183
4. Ceny domácího trhu	183
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	184
6. Světová výroba a ceny světového trhu	184
Ropa	186
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.....	186
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.....	186
3. Zahraniční obchod	187
4. Ceny domácího trhu	188
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	188
6. Světová výroba a ceny světového trhu	188
Uran	190
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.....	190
3. Zahraniční obchod	191
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.....	191
4. Ceny domácího trhu	192
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	192
6. Světová výroba a ceny světového trhu	192
Zemní plyn	195
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.....	195
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.....	196
3. Zahraniční obchod	196
4. Ceny domácího trhu	197
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	198
6. Světová výroba a ceny světového trhu	198

NERUDNÍ SUROVINY	200
Bentonit	200
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	200
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	201
3. Zahraniční obchod	201
4. Ceny domácího trhu	202
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	202
6. Světová výroba a ceny světového trhu	202
Diatomit	204
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	204
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	204
3. Zahraniční obchod	205
4. Ceny domácího trhu	205
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	205
6. Světová výroba a ceny světového trhu	206
Dolomit	207
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	207
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	208
3. Zahraniční obchod	208
4. Ceny domácího trhu	209
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	209
6. Světová výroba a ceny světového trhu	209
Drahé kameny	210
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	210
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	211
3. Zahraniční obchod	212
4. Ceny domácího trhu	213
5. Těžební organizace v České republice k 31.12. 2013.	214
6. Světová výroba a ceny světového trhu	215
Jílý	217
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	217
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	218
3. Zahraniční obchod	218
4. Ceny domácího trhu	220
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	220
6. Světová výroba a ceny světového trhu	220
Kaolin	223
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	223
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	224
3. Zahraniční obchod	225
4. Ceny domácího trhu	226
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	226

6. Světová výroba a ceny světového trhu	227
Křemenné suroviny	229
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	229
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	230
3. Zahraniční obchod	230
4. Ceny domácího trhu	231
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	231
6. Světová výroba a ceny světového trhu	231
Průmyslové písky (sklářské a slévárenské).	233
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	233
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	234
3. Zahraniční obchod	235
4. Ceny domácího trhu	235
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	235
6. Světová výroba a ceny světového trhu	236
Sádrovec	237
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	237
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	238
3. Zahraniční obchod	238
4. Ceny domácího trhu	238
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	238
6. Světová výroba a ceny světového trhu	239
Vápence a cementářské suroviny	240
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	240
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	241
3. Zahraniční obchod	243
4. Ceny domácího trhu	244
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	245
6. Světová výroba a ceny světového trhu	245
Živec	247
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	247
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	248
3. Zahraniční obchod	249
4. Ceny domácího trhu	249
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	250
6. Světová výroba a ceny světového trhu	250
STAVEBNÍ SUROVINY	252
Cihlářské suroviny	252
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	252
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	253
3. Zahraniční obchod	254

4. Ceny domácího trhu	254
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	255
6. Světová výroba a ceny světového trhu	255
Dekorační kámen	256
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	256
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	256
3. Zahraniční obchod	257
4. Ceny domácího trhu	260
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	260
6. Světová výroba a ceny světového trhu	261
Kamenivo	264
Analýza trhu kameniva ve vybraných středoevropských zemích	264
1. Úvod a popis trhů	264
1.1 Štěrkopísek, drcené kamenivo: hlavní dynamiky trhu	264
1.2 Průzkum trhu: aplikovaná metodologie	265
2. Analýza trhu	265
2.1 Regionální průzkum a analýza trhu: Evropská unie	265
Stavební kámen.	273
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	273
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	273
3. Zahraniční obchod	274
4. Ceny domácího trhu	275
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	278
6. Světová výroba a ceny světového trhu	279
Štěrkopísky	280
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	280
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	280
3. Zahraniční obchod	281
4. Ceny domácího trhu	282
5. Těžební organizace v České republice k 31. 12. 2013	282
6. Světová výroba a ceny světového trhu	283

NEROSTNÉ SUROVINY V SOUČASNOSTI NETĚŽENÉ V ČESKÉ REPUBLICE. 284

NEROSTNÉ SUROVINY TĚŽENÉ V MINULOSTI, SE ZDROJI A ZÁSOBAMI. 284

ENERGETICKÉ NEROSTNÉ SUROVINY 284

Lignit	284
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky.	284
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	285

3. Zahraniční obchod	285
4. Světová výroba a ceny světového trhu	285
NERUDNÍ SUROVINY	286
Baryt	286
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	286
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	287
3. Zahraniční obchod	287
4. Světová výroba a ceny světového trhu	288
Fluorit	290
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	290
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	291
3. Zahraniční obchod	291
4. Světová výroba a ceny světového trhu	292
Grafit	294
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	294
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	295
3. Zahraniční obchod	295
4. Světová výroba a ceny světového trhu	297
RUDY	299
Cín	299
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	299
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	300
3. Zahraniční obchod	300
4. Světová výroba a ceny světového trhu	302
Germanium	303
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	303
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	303
3. Zahraniční obchod	304
4. Světová výroba a ceny světového trhu	304
Mangan	306
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	306
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	306
3. Zahraniční obchod	307
4. Světová výroba a ceny světového trhu	308
Měď	310
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	310
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	311
3. Zahraniční obchod	311
4. Světová výroba a ceny světového trhu	313

Olovo	315
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	315
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	316
3. Zahraniční obchod	316
4. Světová výroba a ceny světového trhu	317
Stříbro	319
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	319
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	320
3. Zahraniční obchod	320
4. Světová výroba a ceny světového trhu	321
Wolfрам	322
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	322
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	323
3. Zahraniční obchod	323
4. Světová výroba a ceny světového trhu	325
Zinek	326
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	326
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	327
3. Zahraniční obchod	327
4. Světová výroba a ceny světového trhu	328
Zlato	330
1. Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	330
2. Základní statistické údaje České republiky k 31. 12.	331
3. Zahraniční obchod	331
4. Světová výroba a ceny světového trhu	332

NEROSTNÉ SUROVINY TĚŽENÉ V MINULOSTI, BEZ ZDROJŮ A ZÁSOB

Antimon	333
Zahraniční obchod	333
Světová výroba a ceny světového trhu	334
Arzen	335
Zahraniční obchod	335
Světová výroba a ceny světového trhu	335
Kobalt	337
Zahraniční obchod	337
Světová výroba a ceny světového trhu	337
Rtuť	339
Zahraniční obchod	339
Světová výroba a ceny světového trhu	339
Síra	340
Zahraniční obchod	340

Světová výroba a ceny světového trhu	341
Železo	342
Zahraniční obchod	342
Světová výroba a ceny světového trhu	343

NEROSTNÉ SUROVINY NETĚŽENÉ V MINULOSTI, SE ZDROJI A ZÁSOBAMI

Lithium, rubidium, cesium	345
Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky	345
Základní statistické údaje ČR k 31. 12.	346
Zahraniční obchod	346
Světová výroba a ceny světového trhu	347
Molybden	349
Evidovaná ložiska a ostatní zdroje ČR; základní statistické údaje ČR k 31. 12. ..	349
Zahraniční obchod	349
Světová výroba a ceny světového trhu	349
Selen, telur	351
Evidovaná ložiska a ostatní zdroje ČR; základní statistické údaje ČR k 31. 12. ..	351
Zahraniční obchod	351
Světová výroba a ceny světového trhu	352
Tantal, niob	353
Evidovaná ložiska a ostatní zdroje ČR; základní statistické údaje ČR k 31. 12. ..	353
Zahraniční obchod	353
Světová výroba a ceny světového trhu	354
Vzácné zeminy	355
Evidovaná ložiska a ostatní zdroje ČR; základní statistické údaje ČR k 31. 12. ..	355
Zahraniční obchod	355
Světová výroba a ceny světového trhu	356
Zirkonium, hafnium	358
Evidovaná ložiska a ostatní zdroje ČR; základní statistické údaje ČR k 31. 12. ..	358
Zahraniční obchod	358
Světová výroba a ceny světového trhu	359

NEROSTNÉ SUROVINY NETĚŽENÉ V MINULOSTI, BEZ ZDROJŮ A ZÁSOB

NERUDNÍ SUROVINY

Andalusit, kyanit, sillimanit, mullit	361
Azbest	362
Magnezit	363
Mastek	364

Perlit	365
Sůl kamenná	366
Ostatní suroviny pro výrobu průmyslových hnojiv	367
RUDY	369
Berylium	369
Galium	370
Hliník	371
Hořčík	373
Chrom	374
Indium	375
Kadmium	376
Nikl	377
Thalium	378
Thorium	379
Titan	381
Vanad	382
Vizmut	383